

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SODININKŲ BENDRIJŲ ĮSTATYMO NR. IX-1934 2, 6, 11, 15, 16, 17, 18, 22, 24, 27 IR
28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2014 m. gruodžio 11 d. Nr. XII-1425
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Mėgėjų sodininkystė** – veikla, kurios tikslas – sodo sklype susikurti aktyvaus poilsio ir gyvenimo sąlygas, išsiauginti ar pasigaminti žemės ūkio produktų (vaisių, uogų, daržovių, gėlių, bitininkystės ir kitų produktų), taip pat tvarkyti kraštovaizdį ir naudotis juo rekreacijai, puoselėti ir tausoti jo išteklius.

2. **Mėgėjų sodo sklypas** (toliau – **sodo sklypas**) – mėgėjų sodo teritorijoje pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą suformuotas ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotas žemės sklypas.

3. **Mėgėjų sodo teritorija** – savivaldybės ar jos dalies bendrojo plano sprendiniuose pažymėta, išskyrus atvejus, kol savivaldybės ar jos dalies bendrasis planas nėra parengtas, teisės aktu mėgėjų sodininkystei skirta teritorija, suformuota pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą ir suskirstyta į sodininkų ir kitų asmenų nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomus sodo sklypus ir bendrojo naudojimo žemę (rekreacijai ir kitoms reikmėms).

4. **Sodininkas mėgėjas** (toliau – **sodininkas**) – fizinis asmuo, nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomame žemės sklype užsiimantis mėgėjų sodininkyste.

5. **Sodo namas** – nesudėtingas poilsiui skirtas statinys, esantis mėgėjų sodo sklype.

6. **Vienbutis namas** – vienai šeimai skirtas namas.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Mėgėjų sodo teritoriją sudaro sodininkų ir kitų asmenų, įsigijusių mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, naudojama nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomų sklypų ir bendrojo naudojimo žemė, kuri teisės aktais buvo skirta mėgėjų sodininkystei plėtoti (kolektyviniams

sodams steigti) arba priskirta pagal vėliau patikslintą žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą. Mėgėjų sodo teritorijoje esanti bendrojo naudojimo žemė žemės nuomos mokesčiu neapmokestinama. Bendrojo naudojimo žemę bendrijos gali nuomoti ar išsipirkti iš valstybės. Bendrijos prašymu sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypus, naudojamus keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypus su juose esančiais keliais (gatvėmis), atlikus jų kadastrinius matavimus ir nerengiant naujo teritorijų planavimo dokumento, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perima ar patikėjimo teise valdo ir tvarko savivaldybė, išskyrus atvejus, kai sodininkų bendrija šią bendrojo naudojimo teritorijos dalį išsiperka. Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastriniai matavimai ir įregistravimas Nekilnojamojo turto registre finansuojamas iš sodininkų bendrijų lėšų, savivaldybių lėšų ir iš valstybės biudžeto tikslinių asignavimų, kurie planuojami ir paskirstomi savivaldybėms pagal Vyriausybės patvirtintą sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programą. Bendrijos bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastrinių matavimų atlikimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esanti vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir valymo sistemos bendrijų iniciatyva įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka iš bendrijų išperkamos arba perduodamos eksploatuoti pagal esamą jų būklę savivaldybių kontroliuojamoms įmonėms. Bendrojo naudojimo žemėje esantys vidaus keliai ir gatvės, taip pat žemės sklypai, skirti šiems keliams (gatvėms) eksploatuoti, nekilnojamojo turto (žemės) mokesčiu neapmokestinami.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Mėgėjų sodo teritorijoje žemės sklypai formuojami ir pertvarkomi pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą Žemės įstatymo ar Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Ženklinant sodininkų bendrijos teritorijoje esančio žemės sklypo, kuris ribojasi su bendrojo naudojimo žeme, ribas vietovėje, dalyvauja sodininkų bendrijos pirmininkas ar bendrijos valdybos įgaliotas atstovas.“

3. Pakeisti 6 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Medžius ir krūmus mėgėjų sodo teritorijoje sodininkai tvarko ir prižiūri Želdynų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Atskirti sodo sklypą nuo kaimyninio sodo sklypo gyvatvore per šių sklypų ribą galima turint rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą, o kai sodo sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija, – rašytinį sodininkų bendrijos valdybos ar pirmininko sutikimą. Sodo sklype medžiai ir krūmai sodinami ir auginami laikantis šių reikalavimų:

1) aukštaūgiai medžiai, aukštesni kaip 3 m, sodinami ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sodo sklypo ribos; šiaurinėje sodo sklypo dalyje arčiau kaip 5 m nuo kaimyninio sodo sklypo ribos tokius medžius sodinti galima tik gavus rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą;

2) žemaūgiai medžiai, užaugantys iki 3 m aukščio, sodinami ne mažesniu kaip 2 m atstumu nuo sodo sklypo ribos;

3) krūmai sodinami ne mažesniu kaip 1 m atstumu nuo sodo sklypo ribos;

4) mažesniais, negu nurodyta šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose, atstumais medžiai ir krūmai gali būti sodinami turint rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą.“

4. Papildyti 6 straipsnį nauja 7 dalimi:

„7. Mėgėjų sodo sklype statomi statiniai turi atitikti šiuos rodiklius:

1) maksimalus sklypo užstatymo tankis ir statinių išdėstymas sklype turi atitikti Aplinkos ministerijos nustatytus reikalavimus vienbučiams gyvenamiesiems pastatams;

2) gyvenamojo pastato ar sodo namo didžiausias aukštis – 8,5 m;

3) priklausinio (pastato) didžiausias aukštis – 5 m.“

5. Buvusią 6 straipsnio 7 dalį laikyti 8 dalimi, ją pakeisti ir išdėstyti taip:

„8. Mėgėjų sodo teritorija turi būti tvarkoma taip, kad prireikus į ją galėtų patekti atlikdami pareigas priešgaisrinės saugos, policijos, greitosios pagalbos ir kitų specialiųjų tarnybų darbuotojai. Mėgėjų sodo teritorijos bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių (gatvių juostų) minimalus plotis negali būti mažesnis kaip 4,5 m ir gali sutapti su važiuojamosios dalies pločiu.“

6. Pripažinti netekusia galios buvusią 6 straipsnio 8 dalį.

3 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 2 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) mokesčių bendrijos nariui ir kitam asmeniui, tikslinių, kaupiamųjų ir kitų su bendrijos veikla susijusių įnašų nustatymo ir mokėjimo tvarka, nepiniginių įnašų įvertinimo bei bendrijos narių ir jų šeimos narių darbo sąnaudų įskaitymo į įnašus tvarka;“.

2. Papildyti 11 straipsnio 2 dalį 15 punktu:

„15) dokumentų ir kitos informacijos apie sodininkų bendrijos veiklą pateikimo bendrijos nariams tvarka.“

4 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) spręsti priėmimo į bendriją, bendrijos narių pašalinimo ir išstojimo iš bendrijos klausimus, jeigu bendrijos įstatuose nenustatyta kitaip;“.

5 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Bendrijos narių susirinkimo šaukimo iniciatoriai valdymo organui pateikia paraišką, pasirašytą ne mažiau kaip 1/10 sodininkų bendrijos narių. Joje turi būti nurodytos bendrijos narių susirinkimo sušaukimo priežastys ir tikslai, iniciatorių atstovas, pateikti pasiūlymai dėl susirinkimo darbotvarkės, vietos ir datos, siūlomų sprendimų projektai. Bendrijos narių susirinkimas turi įvykti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo paraiškos gavimo dienos. Apie šaukiamą bendrijos narių susirinkimą jo organizatorius turi ne vėliau kaip prieš 14 dienų iki susirinkimo dienos informuoti bendrijos narius, paskelbdamas skelbimą skelbimų lentoje arba kitose gerai matomose vietose mėgėjų sodo teritorijoje, taip pat, jei yra galimybių, paskelbdamas informaciją visuomenės informavimo priemonėse ir bendrijos narius informuodamas elektroninių ryšių priemonėmis, nurodyti susirinkimo organizavimo vietą ir laiką ir kartu paskelbti susirinkimo darbotvarkę bei siūlomų sprendimų projektus arba nurodyti vietą, kur ir koku laiku galima susipažinti su sprendimų projektais. Jeigu susirinkimo darbotvarkėje yra numatyta svarstyti: valdymo organo rinkimas ar atšaukimas, bendrijos įstatų pakeitimas, lėšų skolinimasis, bendrijos reorganizavimas, pertvarkymas ir likvidavimas, apie tokį šaukiamą bendrijos narių susirinkimą kiekvienam bendrijos nariui turi būti pranešama raštu arba pasirašytinai, arba viename iš pagrindinių Lietuvos Respublikos dienraščių, arba savivaldybės interneto svetainėje ar viešiesiems pranešimams skelbti skirtame elektroniniame leidinyje, kurį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka leidžia juridinių asmenų registro tvarkytojas. Be to, pranešimai skelbiami skelbimų lentose ir sodininkų bendrijos interneto svetainėje (jei ją bendrija turi), siunčiami elektroniniais laiškais. Sodininkų bendrija gali savo įstatų nustatyta tvarka pasirinkti šioje dalyje numatytos informacijos skelbimo būdus.“

2. Pakeisti 16 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Bendrijos narių susirinkime bendrijos nariai dalyvauja patys ar per įgaliotą asmenį. Bendrijos nario artimajam giminaičiui gali būti duodamas paprastos rašytinės formos įgaliojimas atstovauti bendrijos narių susirinkime ir balsuoti visais svarstomais klausimais, nurodant įgaliojimo terminą, teises ir pareigas. Bendrijos narių susirinkime kiekvienas bendrijos narys turi vieną balsą.“

3. Pakeisti 16 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Bendrijos narių susirinkimo sprendimai dėl nario pašalinimo iš bendrijos, dėl bendrijos įstatų pakeitimo, dėl valdymo organo arba kolegialaus valdymo organo narių rinkimo

ar atšaukimo priimami paprasta balsų dauguma, kurią nustato bendrijos įstatai ir kuri turi būti didesnė kaip pusė visų susirinkime dalyvaujančių narių balsų. Bendrijos narių susirinkimo sprendimai dėl lėšų skolinimosi, dėl bendrijos reorganizavimo, pertvarkymo ar likvidavimo, taip pat sprendimai, priimami balsuojant raštu nesusaukus susirinkimo, yra teisėti, jei už juos balsuoja daugiau kaip 2/3 bendrijos narių.“

4. Pakeisti 16 straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:

„15. Protokolas turi būti parengtas ir pasirašytas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo bendrijos narių susirinkimo dienos. Prie bendrijos narių susirinkimo protokolo turi būti pridėdama: susirinkime dalyvavusių bendrijos narių sąrašas; įgaliojimai ir kiti dokumentai, patvirtinantys asmenų teisę balsuoti; dokumentai, patvirtinantys, kad bendrijos nariams buvo pranešta apie šaukiamą susirinkimą. Prie protokolo taip pat pridėdami dokumentai, patvirtinantys bendrijos narių išankstinę nuomonės pareiškimą raštu.“

6 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Bendrijos valdybos sprendimai priimami posėdžiuose. Posėdžių šaukimo iniciatyvos teisę turi kiekvienas valdybos narys. Valdybos posėdis laikomas įvykusi, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė valdybos narių. Balsavimo metu kiekvienas bendrijos valdybos narys turi vieną balsą. Valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas. Valdybos sprendimas laikomas priimtu, kai už jį balsuoja daugiau kaip pusė valdybos narių. Jei bendrijos valdybos narių balsai „už“ ir „prieš“ pasiskirsto po lygiai, lemia bendrijos pirmininko balsas. Valdybos posėdžiai turi būti protokoluojami, išskyrus atvejį, kai sprendimą pasirašo visi valdybos nariai.“

7 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 18 straipsnio 2 dalį nauju 9 punktu:

„9) sprendžia dėl paslaugų, numatytų bendrijos įstatuose, teikimo asmenims, turintiems sklypą bendrijos teritorijoje;“.

2. Buvusį 18 straipsnio 9 punktą laikyti 10 punktu.

8 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) susipažinti su bendrijos dokumentais ir bendrijos įstatuose nustatyta tvarka gauti bendrijos turimą informaciją apie jos veiklą;“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 2 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) bendrijos įstatų nustatyta tvarka išstoti iš bendrijos. Šia teise pasinaudojusiems asmenims stojamieji nario įnašai ir nario mokesčiai ar kitaip bendrijos nuosavybėn perduotos lėšos ir turtas negražinami.“

3. Pakeisti 22 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) tinkamai naudoti ir prižiūrėti nuosavybės ar kitos teisės pagrindu valdomą sodo sklypą, nedarydamas žalos kaimyninių sklypų naudotojams ir aplinkai, imtis priemonių prieš augalų kenkėjus, augalų ligas, invazines rūšis ir augalų plitimą į kaimyninius sklypus. Bendrijos narys, kuris negali pats atlikti šiame punkte nustatytų pareigų, privalo užtikrinti, kad tai padarytų įgalioti asmenys, suderinę tai su bendrija;“.

4. Papildyti 22 straipsnį 5 dalimi:

„5. Kiti asmenys turi pareigą nustatyta tvarka atsiskaityti už jiems teikiamas paslaugas, mokėti infrastruktūros ir jos priežiūros (aplinkos tvarkymo) mokestį.“

9 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Bendrijos pajamas sudaro:

- 1) bendrijos nario mokesčiai ir tiksliniai įnašai;
- 2) infrastruktūros ir jos priežiūros (aplinkos tvarkymo) mokestis, mokamas kitų asmenų;
- 3) pajamos iš bendrijos turto;
- 4) iš bendrijos veiklos gautos pajamos;
- 5) valstybės ar savivaldybės tikslinės paskirties lėšos;
- 6) fizinių ar juridinių asmenų negražintinai perduoti pinigai ir kitas turtas;
- 7) kitos teisėtai įgytos pajamos.“

10 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Likviduojamos bendrijos kreditorių reikalavimai tenkinami įstatymų nustatyta tvarka. Patenkinus visus kreditorių ir bendrijos narių reikalavimus (neviršijančius jų įnašų į turtą), likęs bendrijos turtas iki išregistravimo iš juridinių asmenų registro perduodamas kitiems viešiesiems juridiniams asmenims, kuriuos nurodo bendrijos narių susirinkimas ar teismas, priėmęs sprendimą likviduoti bendriją. Neatsiradus bendrijos turto perėmėjų, keliai ir kiti infrastruktūros objektai priimami, saugomi, įtraukiami į apskaitą, pripažįstami bešeimininkiais ir perduodami savivaldybės ar valstybės nuosavybėn Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, į valstybės pajamas perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklėse nustatyta tvarka.“

11 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybės institucijos ir savivaldybės atlieka viešąją bendrijų teritorijų administravimą, statinių statybos ir viešosios tvarkos priežiūrą, turėdamos tikslą plėtoti ir puoselėti mėgėjų sodininkystę bei jos tradicijas, žmonių poilsį, tausoti kraštovaizdį, gamtinę aplinką ir jos įvairovę, skatinti ir remti bendrijas, jų susivienijimus ar draugijas, siekiančius tinkamai prižiūrėti ir tvarkyti mėgėjų sodus ir jų kraštovaizdį, saugoti gamtą, auginti žemės ūkio produkciją, tvarkyti ir prižiūrėti bendrojo naudojimo objektus. Valstybės ir savivaldybių rėmimo būdus ir sąlygas taip pat nustato kiti teisės aktai ir specialiosios programos.“

2. Pakeisti 28 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka valstybė ir savivaldybės gali remti bendrijas visiškai ar iš dalies apmokėdamos išlaidas mėgėjų sodo bendrojo naudojimo objektams (elektros tinklų, kelių, gatvių tiesimo, vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir valymo ir kitų) statyti, prižiūrėti ir atnaujinti. Tam reikalingos lėšos numatomos tvirtinant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetus.“

12 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 1 dalį ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2015 m. liepos 31 d.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2015 m. liepos 31 d. patvirtina sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programą ir nustato bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių, kaip nekilnojamojo turto objektų, formavimo ir jų kadastrinių matavimų tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė